

КРАМАТОРСЬКА МІСЬКА РАДА

Р І Ш Е Н Н Я

від 27.01.2021 № 4/VIII-152

м. Краматорськ

Про затвердження Програми
сприяння розвитку малого і
середнього
підприємництва в м. Краматорську
на 2021-2022 роки

Розглянувши проєкт Програми сприяння розвитку малого і середнього підприємництва в м. Краматорську на 2021-2022 роки (далі - Програма), розроблений відповідно до законів України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні», «Про засади державної регуляторної політики в сфері господарської діяльності», враховуючи Стратегію розвитку Донецької області на період до 2027 року та План заходів з реалізації у 2021-2023 роках Стратегії розвитку Донецької області на період до 2027 року, затверджених розпорядженням голови облдержадміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 17.02.2020 №147/5-20, з метою створення сприятливих умов для розвитку малого і середнього підприємництва, активізації участі підприємництва в процесі структурних перетворень та у вирішенні завдань економічного і соціального розвитку міста, керуючись ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»,

міська рада

В И Р І Ш И Л А:

1. Затвердити Програму сприяння розвитку малого і середнього підприємництва в м. Краматорську на 2021-2022 роки (додається).
2. Керівникам структурних підрозділів міської ради, установ та організацій міста, громадських об'єднань підприємців:
  - 1) забезпечити виконання заходів Програми у визначені терміни;
  - 2) інформувати відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики про проведену роботу щоквартально до 05 числа місяця, наступного за звітним періодом.
3. Відділу споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики (Тарасевич) щоквартально до 15 числа аналізувати виконання заходів Програми та надавати інформацію до департаменту економіки облдержадміністрації.
4. Контроль за виконанням даного рішення покласти на заступника міського голови за розподілом обов'язків та постійну комісію з питань промисловості, транспорту та зв'язку, впровадження енергозберігаючих технологій охорони навколишнього природного середовища, розвитку середнього та малого бізнесу, побутового та торгового обслуговування.

Міський голова

О.В. Гончаренко

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішення міської ради
27.01.2021 № 4/VIII-152

**Програма сприяння розвитку малого і середнього підприємництва
в м. Краматорську на 2021-2022 роки**

Вступ

Програма сприяння розвитку малого і середнього підприємництва в м. Краматорську на 2021-2022 роки (далі – Програма) підготовлена відповідно до Закону України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні».

Програму розроблено з урахуванням завдань та положень: законів України «Про національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про засади державної регуляторної політики в сфері господарської діяльності», «Про адміністративні послуги»;

Стратегії розвитку Донецької області на період до 2027 року та Плану заходів з реалізації у 2021-2023 роках Стратегії розвитку Донецької області на період до 2027 року, затверджених розпорядженням голови облдержадміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 17.02.2020 № 147/5-20.

Програму сформовано на підставі отриманих пропозицій, як комплекс заходів, що мають адресне спрямування з визначенням виконавців, термінів виконання та джерел фінансування. Реалізація заходів Програми спрямована на підтримку розвитку малого і середнього підприємництва на території міста Краматорська в 2021-2022 роках.

Програму розроблено відділом споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики за участю структурних підрозділів міської ради, Краматорського міського центру зайнятості, Донецької торгово-промислової палати, освітніх закладів, громадських об'єднань підприємців, підприємств, установ, організацій, інших суб'єктів інфраструктури підтримки підприємництва.

1. Стан і аналіз проблем малого і середнього підприємництва в місті

1.1. Аналіз основних показників розвитку малого і середнього підприємництва

Мале і середнє підприємництво відіграє значну роль в підвищенні рівня конкурентоспроможності міста, відновленні сталого економічного зростання та розвитку сприятливого середовища для провадження підприємницької діяльності, у збалансуванні інтересів учасників ринку, забезпечує насичення усіх сегментів ринку товарами та послугами, сприяє позитивним економічним та соціальним тенденціям розвитку міста і регіону.

Слід зазначити, що мале і середнє підприємництво тривалий час функціонує у складних політичних та соціально-економічних умовах. Проте, моніторинг стану підприємницького середовища у місті Краматорськ показало, що спостерігався ряд позитивних тенденцій у його розвитку.

У 2019 році спостерігалось покращення основних структурних показників діяльності малого і середнього підприємництва (загальної кількості суб'єктів малого і середнього підприємництва, кількості фізичних осіб-підприємців, кількості зайнятих працівників, обсягу реалізованої продукції та надходжень до бюджетів усіх рівнів).

Станом на 01.01.2020 року у місті Краматорську налічувалось 10 728 економічно активних суб'єктів малого і середнього підприємництва, фізичних осіб-підприємців, з яких:

3 701 підприємства: 75 – середні, 3 626 – малі;

7 027 фізичні особи-підприємці, (за інформацією Головного управління Державної податкової служби у Донецькій області).

Структура підприємств міста за їх розмірами розрахована за критеріями великих, середніх, малих підприємств, визначеними у Господарському кодексі України, наступна: питома вага малих підприємств від загальної кількості підприємств склала 97,8%, середніх – 2%, великих – 0,2%. Отже, 99,8% усіх підприємств міста – малі та середні.

Питома вага основних показників діяльності підприємств міста

Вид підприємства	Питома вага, %		
	загальної кількості підприємств	зайнятих працівників	обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг)
Великі підприємства	0,2	42,5	45,7
Середні підприємства	2	42,2	42,9
Малі підприємства	97,8	15,3	11,4

Тенденція розвитку сфери бізнесу характеризується збільшенням кількості суб'єктів малого і середнього підприємництва, фізичних осіб-підприємців з 9 436 у 2018 році до 10 728 у 2019 році, в тому числі фізичних осіб-підприємців, які сплачували податки, з 6 613 осіб у 2018 році до 7 027 осіб в 2019 році.

У порівнянні з показником 2018 року кількість суб'єктів малого і середнього підприємництва, фізичних осіб-підприємців збільшилась на 13,7%, в тому числі:

- кількість середніх підприємств – на 20,9%;
- кількість малих підприємств - на 31,3%;
- фізичних осіб-підприємців, які сплачували податки - на 6,3%.

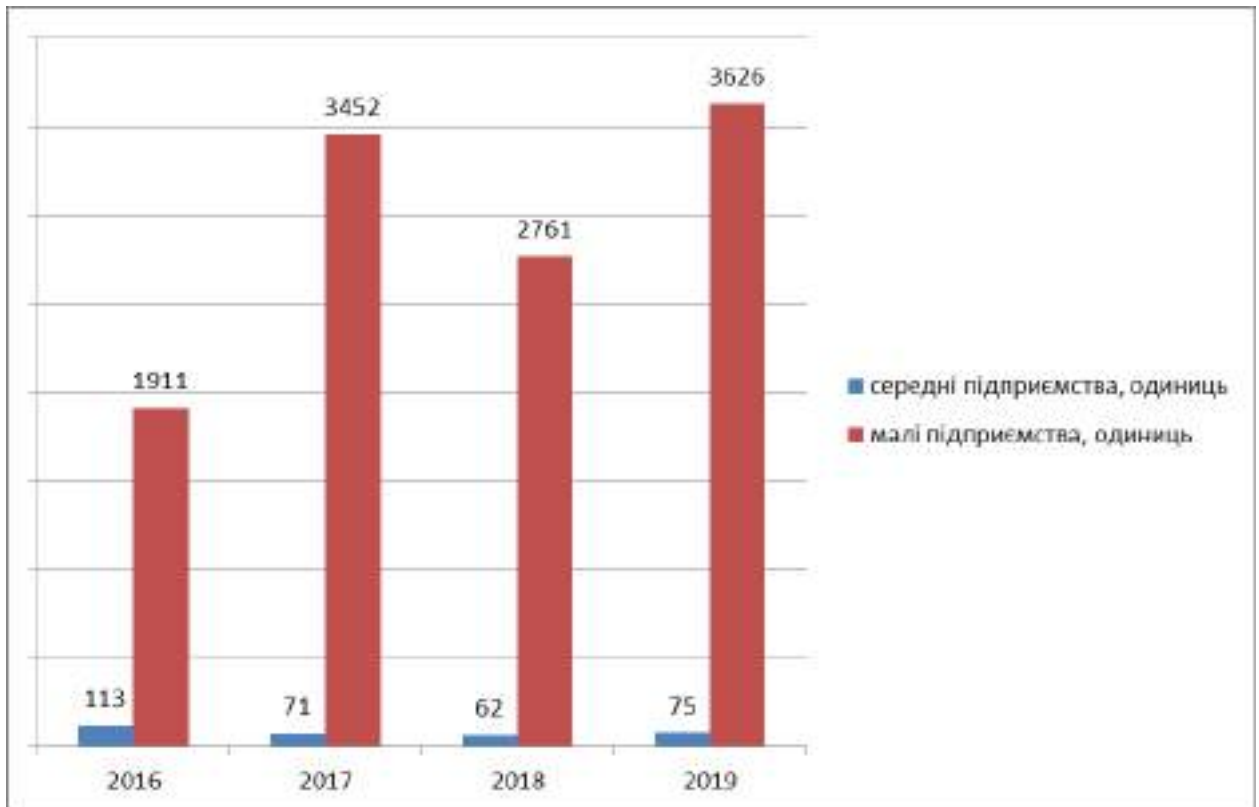

Рис. 1. Динаміка кількості малих і середніх підприємств

Протягом 2019 року зареєстровано 1 080 суб'єктів підприємницької діяльності (з них, 92 юридичні особи, 988 фізичних осіб-підприємців), що менше ніж у попередньому році на 22,8% (1399).

Станом на 01.10.2020 року зареєстровано 720 суб'єктів підприємницької діяльності (з них, 71 юридична особа, 649 фізичних осіб-підприємців).

За інформацією управління реєстраційних повноважень та ведення реєстру територіальної громади станом на 01.10.2020 року кількість зареєстрованих суб'єктів підприємницької діяльності (720 одиниць) практично зрівнялося з кількістю суб'єктів, що припинили свою підприємницьку діяльність (730 одиниць) з початку поточного року.

Простежується наступна динаміка реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців:

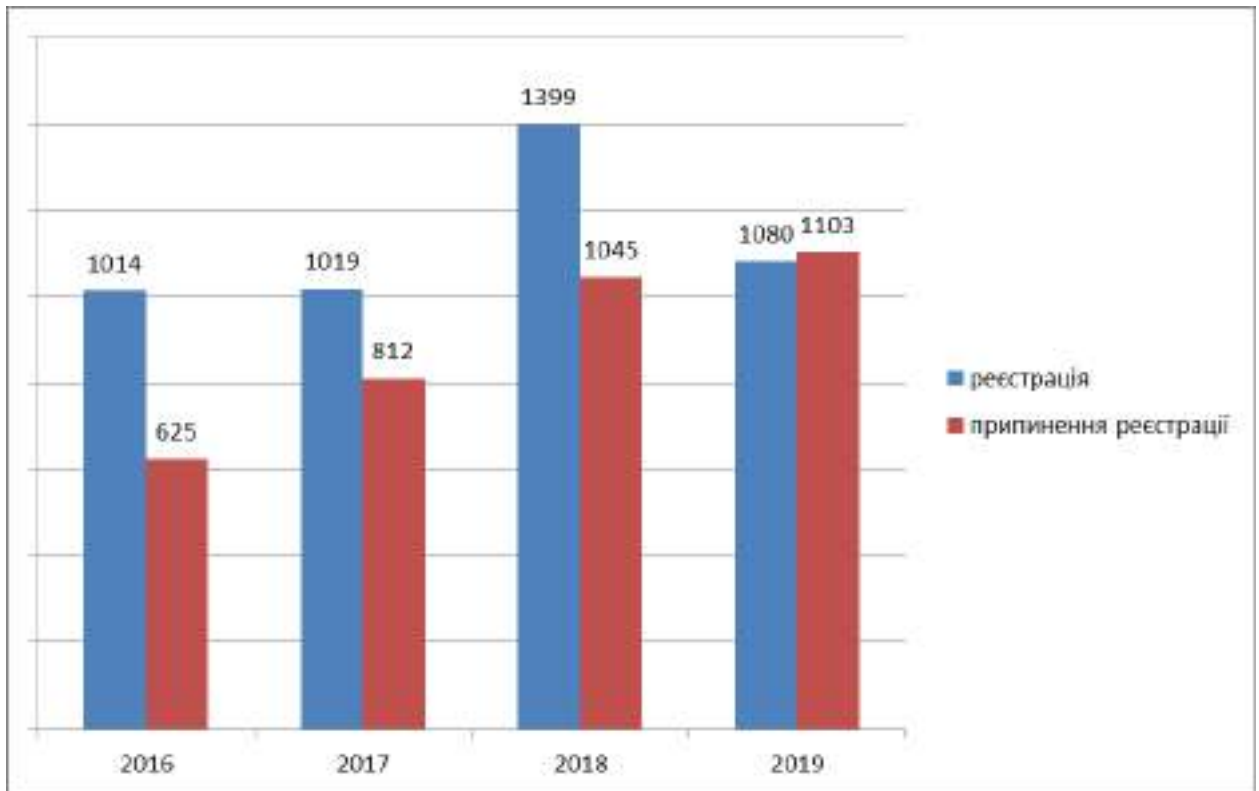

Рис. 2. Динаміка реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців

Мале та середнє підприємництво сприяє вирішенню проблем зайнятості населення. Слід зазначити, що на мале і середнє підприємництво припадає значна частка зайнятості в місті. Питома вага зайнятих працівників на малих і середніх підприємствах станом на 01.01.2020 року складає 15,3% та 42,2% відповідно (57,5% в цілому), за інформацією Головного управління статистики у Донецькій області.

Спостерігалось збільшення кількості зайнятих працівників на малих і середніх підприємствах. При цьому, якщо у 2018 році таке збільшення відбувалось за рахунок лише зайнятих працівників малих підприємств, то у 2019 році – за рахунок працівників як малих, так і середніх підприємств.

Так, кількість зайнятих працівників на підприємствах малого бізнесу у 2019 році у порівнянні з попереднім роком збільшилась на 6,2%, а на підприємствах середнього бізнесу – на 18%.

При цьому, слід зазначити, що питома вага зайнятих працівників малих підприємств у загальній кількості зайнятих на підприємствах міста збільшилась з 14,8% у 2018 році до 15,3% у 2019 році, питома вага працівників середніх підприємств збільшилась з 36,7% до 42,2%.

Загальна кількість зайнятих працівників на підприємствах міста (великих, середніх, малих) станом на 01.01.2020 року становить 37 931 особу, за даними Головного управління статистики у Донецькій області.

Найбільш мобільним сектором малого підприємництва є фізичні особи-підприємці, які швидше реагують на соціально-економічні коливання та слугують індикатором поточного моніторингу та аналізу. Динаміка кількості економічно активних фізичних осіб-підприємців (які сплачували податки) представлено на рис.3.

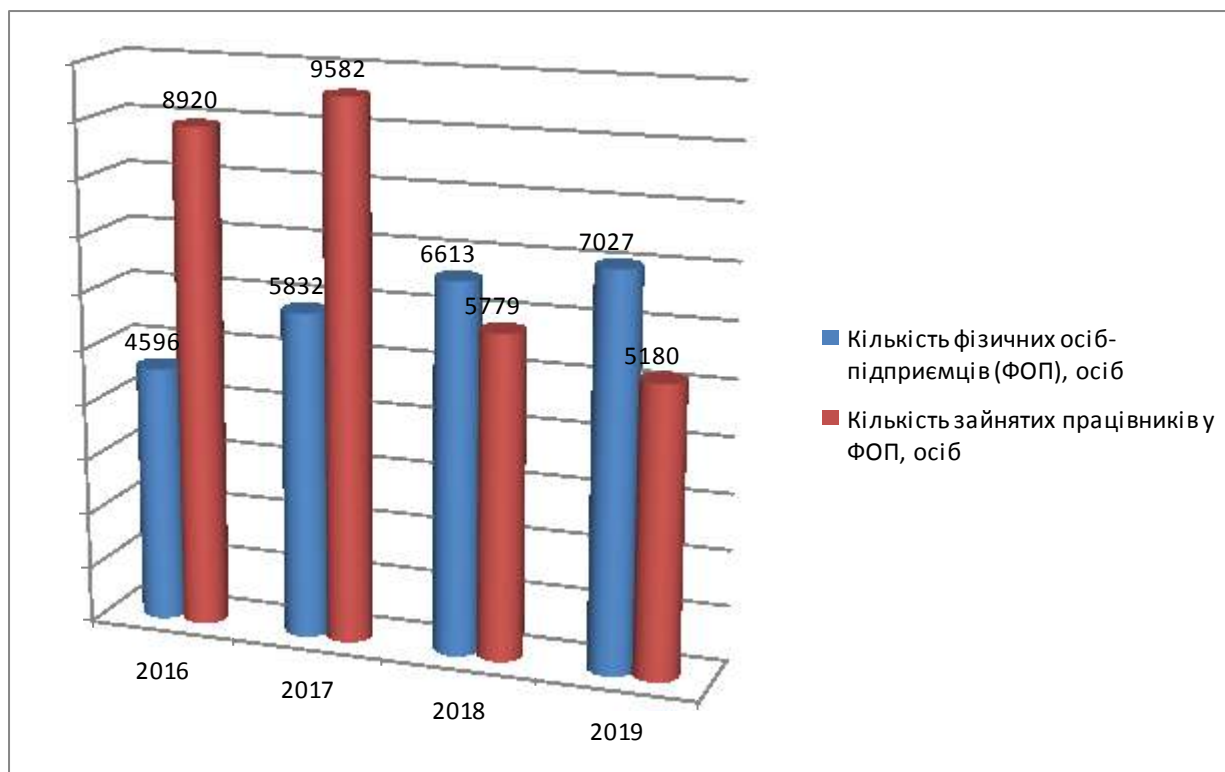

Рис. 3. Динаміка кількості фізичних осіб-підприємців та зайнятих працівників

У свою чергу, набирає обертів тенденція щодо зменшення кількості зайнятих працівників у фізичних осіб-підприємців. До 2017 року простежувалась тенденція збільшення кількості зайнятих працівників у фізичних осіб-підприємців.

Проте, у 2018 і 2019 роках відбулось зменшення кількості зайнятих працівників у фізичних осіб-підприємців з 5 779 осіб (станом на 01.01.2019 року) до 5 180 осіб (станом на 01.01.2020 року), що становить 10,4%. Станом на 01.10.2020 року у 6 023 фізичних осіб-підприємців, які сплачували податки, кількість працівників становить – 4 452 особи. Найчастіше працівники свідомо переходять у тіньовий сектор, а фізичні особи-підприємці, таким чином, мінімізують свої обов'язкові податкові платежі.

Збільшилась у порівнянні з 2018 роком загальна сума витрат на оплату праці: на малих підприємствах – на 24,2%, на середніх підприємствах – на 42,6%.

За результатами вжитих заходів щодо легалізації офіційної заробітної плати та проведеної індивідуально-роз'яснювальної роботи із суб'єктами господарювання, які виплачували заробітну плату працівникам нижче законодавчо встановленого рівня, тільки протягом першого півріччя 2020 року 89 таких суб'єктів підвищили рівень заробітної плати.

За підсумками 2019 року підприємствами малого бізнесу було реалізовано продукції (товарів, послуг) на рівні 2018 року. Частка малих підприємств у загальному обсязі реалізованої продукції (товарів, послуг) по місту збільшилась з 8,4% (2018 рік) до 11,4% (2019 рік). Це найвищий показник з 2015 року. Проте, попри збільшення питомої ваги малих підприємств у загальному обсязі реалізованої продукції (в тому числі, за рахунок зменшення у 2019 році обсягу реалізації великими підприємствами міста на 49,7%), цей показник залишається невеликим (в середньому по Україні він складає 19,1%). Частка малих підприємств міста Краматорська в загальному обсязі реалізації малими підприємствами області склала 10,6% у 2019 році.

Підприємствами середнього бізнесу у 2019 році було реалізовано продукції на 31,4% більше, ніж у попередньому році. Частка середніх підприємств у загальному обсязі реалізованої продукції (товарів, послуг) по місту збільшилась з 24,2% (2018 рік) до 42,9% (2019 рік). В середньому по Україні цей показник складає – 43,2%.

Питома вага реалізованої продукції (товарів, послуг) малими і середніми підприємствами станом на 01.01.2020 року складає 11,4% та 42,9% відповідно. В цілому – 54,3% (32,6% у 2018 році), за інформацією Головного управління статистики у Донецькій області.

Загальний обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) на підприємствах міста (великих, середніх, малих) станом на 01.01.2020 року становить 31 847 360,3 тис.грн., за даними Головного управління статистики у Донецькій області.

Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) фізичними особами-підприємцями збільшився з 2 883 414,8 тис.грн. у 2018 році до 3 261 192,7 тис.грн. у 2019 році, або на 13,1%.

Таким чином, малі та середні підприємства створюють переважну більшість робочих місць у бізнес-секторі економіки міста і реалізують більшу частину продукції.

У структурі кластерів за видами економічної діяльності, як і раніше, превалюють сфери діяльності невиробничого характеру, особливо ті, які мають відносно швидкий оборот засобів. А саме:

- Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів;
- Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність;
- Надання платних послуг;
- Комп'ютерне програмування та надання інформаційних послуг;
- Професійна, наукова та технічна діяльність;
- Мистецтво, розваги та відпочинок;
- Тимчасове розміщування (готельна справа) та організація харчування;
- Діяльність у сферах права, бухгалтерського обліку, архітектури та інжинірингу, технічні випробування та дослідження;
- Операції з нерухомим майном.

Майже 66,7 % підприємств, які забезпечували сільськогосподарське виробництво в місті, складають фермерські господарства. Кількість фермерських господарств в місті станом на 01.10.2020 року склала 18 одиниць, в їх користуванні знаходиться 528,0 га сільськогосподарських угідь. Площа сільгоспугідь у розрахунку на одне фермерське господарство складає 29,3 га.

Найбільш привабливою для малого бізнесу, залишається сфера торгівлі та послуг, адже у виробничій сфері потрібен значний фінансовий ресурс (який значно подорожчав останні роки) та кваліфіковані трудові ресурси з відповідним високим рівнем заробітної плати.

Станом на 01.10.2020 року в місті Краматорську за даними оперативних спостережень здійснювали діяльність:

- 951 об'єкт торгівлі, з них 662 магазини (238 продовольчих, 364 непродовольчих, 60 змішаних) торговою площею 106,7 тис.кв.м, 79 об'єктів оптової торгівлі, 14 ринків на 3397 торговельних місць, 196 об'єктів дрібно-роздрібною торгівлі;
- 251 заклад ресторанного господарства на 25636 посадкових місць;
- 514 об'єктів з надання побутових послуг.

У порівнянні з аналогічним періодом минулого року кількість об'єктів торгівлі збільшилась на 3,3 % (921 об'єкт).

За інформацією Головного управління Державної податкової служби у Донецькій області питома вага зареєстрованих платників податків збільшилась. Надходження до бюджетів усіх рівнів від діяльності суб'єктів малого і середнього підприємництва за 2019 рік склали 2 306 620,8 тис.грн., за січень-вересень 2020 року – 1 717 335,3 тис.грн.

Надходження від діяльності суб'єктів малого і середнього підприємництва у доходній частині місцевого бюджету за 12 місяців 2019 року склали 1 347 377,8 тис.грн., що перевищує надходження за 12 місяців 2018 року на 253 343,6 тис.грн. (на 23,2% більше показника 2018 року).

Станом на 01.10.2020 року надходження від діяльності суб'єктів малого і середнього підприємництва у доходній частині місцевого бюджету склали 1 024 294,8 тис.грн.

Надходження до бюджетів усіх рівнів від діяльності суб'єктів малого підприємництва за 2019 рік склали 422 385,1 тис.грн.

За підсумками 2019 року питома вага надходжень до бюджету міста від діяльності суб'єктів малого підприємництва склала 17,5%.

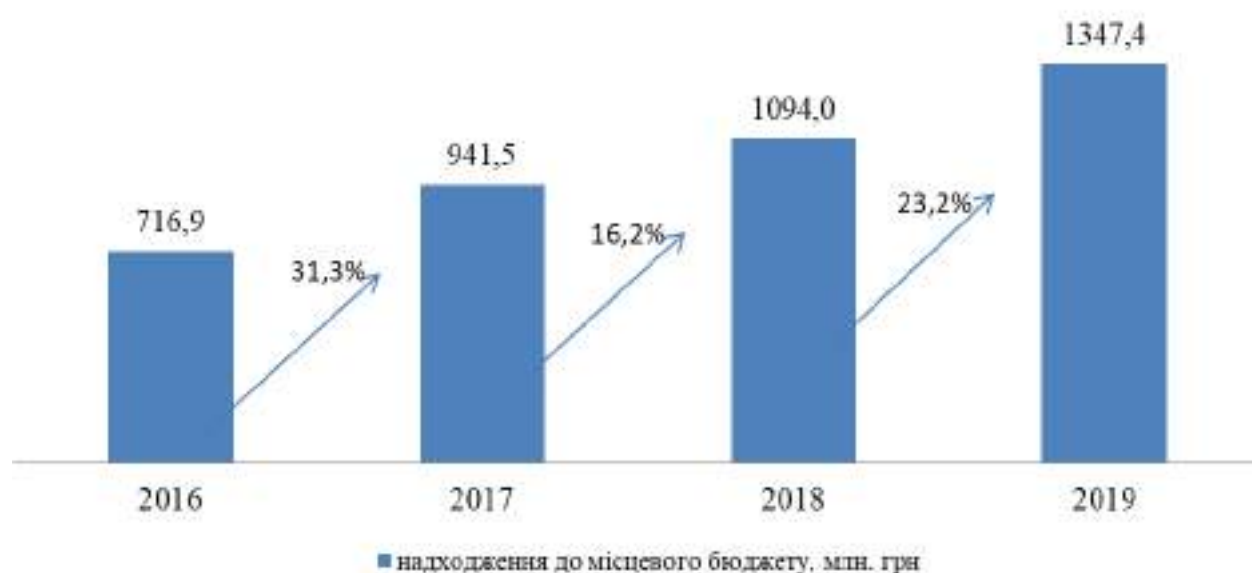

Рис. 4. Надходження до місцевого бюджету від діяльності суб'єктів малого і середнього підприємництва, млн. грн.

Проте, на показники економічного розвитку міста значно вплинула ситуація з поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

В наслідок змін в економічних процесах бюджет міста недоотримав за 9 місяців 2020 року 35,4 млн.грн., з яких понад 25,7 млн.грн. це не отримані планові надходження від сплати податку на доходи фізичних осіб (ПДФО) та податку на землю. При цьому, середня зарплата по місту у липні п.р. складала 11 206, 0 грн., а вже у жовтні – 8 764,0 грн.

З метою підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню коронавірусної інфекції COVID-19, Законами України від 17.03.2020 № 553-IX та від 13.05.2020 № 591-IX тимчасово були звільнені від нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску фізичні особи-підприємці, в тому числі ті, що обрали спрощену систему оподаткування, особи, які провадять незалежну професійну діяльність, члени фермерського господарства за періоди з 01 по 31 березня, з 01 по 30 квітня та з 01 по 31 травня 2020 року за себе.

З огляду на дану ситуацію, за підсумками 2020 року очікується зниження окремих показників розвитку малого і середнього підприємництва, зокрема:

- кількість малих і середніх підприємств зменшиться у порівнянні з показником 2019 року на 1,4% і складе 3650 одиниць;
- чисельність працівників малих і середніх підприємств зменшиться у порівнянні з 2019 роком на 2,5% і складе 21 247 осіб;
- обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) малих і середніх підприємств зменшиться на 3,4% і складе 16 686,7 млн.грн.

1.2. Реалізація заходів підтримки малого і середнього підприємництва

З метою створення сприятливих умов для розвитку малого і середнього підприємництва, активізації участі підприємництва в процесі оновлення економіки, збільшення його внеску у вирішенні завдань економічного і соціального розвитку міста, реалізовувалась Програма сприяння розвитку малого і середнього підприємництва в м. Краматорську на 2019-2020 роки (далі – Програма), затверджена рішенням Краматорської міської ради від 22.02.2019 № 50/VII-56.

Протягом 2019-2020 років в рамках виконання програмних заходів була проведена робота з реалізації основних засад державної регуляторної політики, забезпечення фінансової, ресурсної, інформаційно-консультаційної, кадрової підтримки, створення сприятливого середовища для розвитку малого і середнього підприємництва.

Але запровадження карантинних заходів, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню коронавірусної інфекції COVID-19, визначило проблемні питання ведення бізнесу та шляхи їх вирішення в умовах впровадження надзвичайної ситуації з 12 березня 2020 року.

З метою підтримки платників податків законами України, спрямованими на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) № 530-IX від 17.03.2020, № 533-IX від 17.03.2020, № 540-IX від 30.03.2020, № 553-IX від 13.04.2020, № 591-IX від 13.05.2020, державою було передбачено певні податкові пільги та інша державна підтримка для бізнесу на період карантину.

Реалізація заходів Програми була адаптована до умов карантину та дистанційної роботи.

На фінансове забезпечення міської Програми сприяння розвитку малого і середнього підприємництва на 2019-2020 роки станом на 01.10.2020 використано 3 610,402 тис.грн. коштів, з них 210,131 тис.грн. коштів міського бюджету (в т.ч. 175,131 тис.грн. – міжбюджетний трансферт на суму співфінансування проєкту фінансової підтримки).

Регуляторна діяльність була спрямована на вдосконалення правового регулювання господарських та адміністративних відносин, недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів, забезпечення доступності, гласності та відкритості регуляторної діяльності.

З метою систематизації регуляторних актів ведеться та своєчасно оновлюється реєстр діючих регуляторних актів міської ради. Станом на 01.10.2020 року в електронному реєстрі чинних регуляторних актів - 17 рішень міської ради.

З метою втілення принципів прозорості і передбачуваності державної регуляторної політики, на єдиному державному веб-порталі відкритих даних в мережі Інтернет оприлюднено набори даних «Перелік діючих регуляторних актів Краматорської міської

ради» та «План підготовки регуляторних актів Краматорської міської ради на 2020 рік» відповідно до Постанов Кабінету Міністрів України від 21.10.2015 № 835, від 02.12.2017 № 1100. Інформація періодично оновлюється.

З метою належної реалізації положень Закону України «Про доступ до публічної інформації», відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21.10.2015 № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» створено Портал відкритих даних міста Краматорська. Станом на 21.10.2020 розпорядниками публічної інформації оприлюднено 295 наборів даних.

З метою реалізації норм Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» протягом 2019 року і 9 місяців 2020 року проведено заходи з відстеження результативності 12 прийнятих власних регуляторних актів.

На підставі результатів проведених заходів з перегляду діючих регуляторних актів протягом зазначеного періоду прийнято 3 рішення міської ради від 30.01.2019 № 49/ VII-18 «Про заборону продажу пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових суб'єктами господарювання (крім закладів ресторанного господарства) на території міста Краматорська у визначений час доби», ради від 26.06.2019 № 55/VII-349 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку», від 24.06.2020 № 70/VII-340 «Про затвердження розмірів орендної плати за земельні ділянки комунальної власності територіальної громади м. Краматорська у відсотках від нормативної грошової оцінки земельних ділянок» та розроблено 1 проєкт «Про затвердження Правил благоустрою території міста Краматорська».

З метою спрощення доступу до фінансових ресурсів, продовжувалась реалізація запровадженої з 2017 року регіональної програми надання фінансової підтримки суб'єктам малого підприємництва на реалізацію проєктів.

Фінансова підтримка надавалась переможцям конкурсних відборів на безоплатній та безповоротній основі за рахунок коштів обласного бюджету і бюджету міста на умовах співфінансування (50/50 – переможцям 2017 року, 70/30 – переможцям 2018 року). Обов'язковою умовою для отримання фінансової підтримки було створення суб'єктом підприємництва нових робочих місць, працевлаштування робітників та співфінансування проєкту не менше ніж 25% витрати на реалізацію проєкту. Максимальна сума фінансової підтримки одному суб'єкту малого підприємництва складала 500,0 тис.грн.

Протягом 2019 року було дофінансовано другий транш одного переможця конкурсного відбору 2018 року на суму 175,131 тис.грн.

Завдяки отриманій фінансовій підтримці 14 суб'єктів малого підприємництва – переможців конкурсних відборів (із 17) вже повністю реалізували свої бізнес-проєкти на загальну суму 7588,4 тис.грн., з бюджету міста на суму 3156,3 тис.грн. За напрямками діяльності: виробництво – 8 проєктів, платні послуги – 6. Підприємцями забезпечено цільове використання бюджетних коштів та власного внеску, організовано виробництво, надаються послуги. Наразі реалізація проєктів продовжується. За даними моніторингу, від переможців конкурсних відборів до бюджету надійшло більше 836,5 тис.грн. податків та єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Проте, три переможці конкурсних відборів не змогли реалізувати свої проєкти відповідно до бізнес-планів, забезпечити співфінансування витрат, створити нові робочі місця з працевлаштуванням найманих осіб. По даним проєктам обласною конкурсною комісією з відбору проєктів прийнято рішення щодо повернення коштів фінансової підтримки.

Загалом суб'єктами підприємництва при реалізації своїх проєктів було створено 50 робочих місць. Нажаль, ситуація, що склалася у зв'язку із введенням у 2020 році карантинних обмежень, пов'язаних із запобіганням поширенню гострої респіраторної

хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, негативно вплинула на можливість створення нових робочих місць та працевлаштування найманих осіб.

Протягом звітного періоду, в рамках регіональної Програми розвитку малого і середнього підприємництва, у зв'язку із періодом запровадження карантинних заходів по запобіганню поширення коронавірусної інфекції COVID-19 конкурсних відборів з надання фінансової підтримки не проводилось і фінансова підтримка суб'єктам малого підприємництва не надавалась. А проведення реформи децентралізації унеможливило співфінансування переможців конкурсних відборів за рахунок коштів бюджету міста.

Питання щодо реалізації заходів Програми з фінансової підтримки суб'єктів малого бізнесу обговорювалось з представниками бізнес-середовища, зокрема на засіданнях «круглого столу», Координаційній раді з питань розвитку підприємництва, комітетів по малому та середньому бізнесу, комітету підприємців харчової та переробної промисловості, комітету з підприємництва у сфері туризму, курортно-рекреаційної, ресторанної та готельної діяльності, комітету з розвитку агропромислового комплексу та природокористування, комітету з розвитку жіночого підприємництва Донецької ТПП, зустрічах з представниками бізнесу (в тому числі дистанційно, онлайн-платформа Zoom).

Було розглянуто питання співпраці між суб'єктами малого і середнього підприємництва та професійно-технічними і вищими навчальними закладами з метою адаптації навчальних програм до потреб ринку праці, співпраці навчальних закладів з окремими підприємствами міста щодо проведення практичної підготовки із використанням промислової бази підприємств, можливості запровадження в місті елементів дуальної форми навчання з метою підготовки робочих кадрів для підприємств, підготовки професійних кадрів для місцевої промисловості з урахуванням сучасних умов виробництва.

На базі Донецького Центру професійно-технічної освіти впроваджено навчання безробітних за дуальною формою.

В межах пропозицій щодо активізації співпраці в професійно-технічних закладах міста проводиться підготовка та впровадження елементів дуальної форми навчання при підготовці робітничих кадрів. У 2020 навчальному році учні згідно навчальних планів і програм проходять виробниче навчання на виробництві і виробничу практику з 9-ти професій на підприємствах малого і середнього бізнесу.

Протягом 2019 року і 9 місяців 2020 року проводилась робота щодо забезпечення ефективного функціонування Центру надання адміністративних послуг (далі – Центр) в місті. За результатами діяльності Центру надано понад 23,2 тис. результатів адміністративних послуг суб'єктам підприємницької діяльності та громадянам.

Відвідувачі Центру мають можливість отримати 112 видів послуг, з яких 36 – послуги виконавчих органів міської ради, 43 – територіальних органів ЦОВВ, 33 – Донецької обласної держадміністрації. З 2016 року 17 видів послуг отримують не тільки мешканці міста Краматорська, а і суб'єкти звернення з усієї Донецької області, по 10 послугам впроваджено порядок отримання результатів адмінпослуг шляхом попереднього онлайн замовлення з усіх регіонів України. Впроваджено практику надання адміністративних послуг за допомогою мобільного кейсу. Проводиться організаційна робота щодо надання через ЦНАП комплексної послуги «Малютко», яка надається при народженні дитини. Ведуться роботи по розбудові ЦНАП в місті Краматорськ за рахунок коштів державного (ДФРР), обласного та міського бюджетів.

На розвиток малого і середнього бізнесу значний вплив має наявність об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва. За інформацією Головного управління статистики у Донецькій області станом на 01.10.2020 у місті Краматорську функціонують 55 об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва, з них: 1 бізнес-центр, 1 юнацький

технопарк, 11 інвестиційних та 11 інноваційних підприємств/фондів, 19 інформаційно-консультативних установ, 7 кредитних союзів, 1 фінансово-кредитна установа, 4 фонди підтримки підприємництва/центри.

Але, визначити точну кількість об'єктів інфраструктури не є можливим, оскільки організації, які провадять діяльність, спрямовану тільки на розвиток і підтримку малого і середнього підприємництва або повністю орієнтовані на потреби суб'єктів господарювання, не визначені. Найбільш активну підтримку підприємництва взагалі в області забезпечує Донецька торгово-промислова палата (ДТПП), Центр розвитку підприємництва міського центру зайнятості. При ДТПП успішно функціонують Центр розвитку малого і середнього підприємництва, Центр підтримки експорту, Центр публічних закупівель, Центр медіації.

Таким чином, інфраструктура підтримки малого і середнього підприємництва потребує проведення окремого моніторингу, а її розвиток – особливої уваги з боку органу місцевого самоврядування.

Актуальні питання та проблеми, що стримують розвиток підприємництва розглядалися на засіданнях Координаційної ради, Комітету по малому і середньому бізнесу Донецької ТПП, «круглих столів», конференціях, семінарах, зустрічах за участю представників влади і бізнесу.

Серед заходів міської служби зайнятості щодо створення умов для самозайнятості та підтримки підприємницької ініціативи серед безробітних громадян важливе місце займає надання відповідних інформаційно-консультаційних та профорієнтаційних послуг. Безробітні особи активно залучалися до семінарів з мотивації на самозайнятість «Як розпочати свій бізнес?», «Генеруй бізнес-ідею та розпочни свій бізнес», з питань започаткування підприємницької діяльності, тренінгів з основ бізнес-планування. Протягом 2019-2020 років службою зайнятості проведено більше 164 заходів даної тематики, до яких залучили 2245 осіб, в тому числі в дистанційному форматі 28 інформаційних вебінарів. В рамках роботи «Бізнес-школи молодого підприємця» проведено 12 заходів, до яких було залучено 180 осіб з числа учнівської та студентської молоді.

У зв'язку з введенням карантинних заходів служба зайнятості перейшла на дистанційну модель обслуговування клієнтів. Фахівці служби зайнятості проводять заходи з використанням сучасних онлайн ресурсів – Zoom, Skype та Facebook. Щоденно проходять різноманітні тренінги, семінари, ярмарки вакансій, співбесіди. Перш за все, такі заходи направлені на всебічну підтримку підприємців та шукачів роботи в кризовій ситуації, яка склалася на даний момент.

Для безробітних проводять онлайн-тренінги та семінари, які допомагають більш ефективно використовувати сучасні інтернет технології для пошуку роботи. Завдяки вебінарам бізнесмени отримують актуальну інформацію щодо можливостей переорієнтування діяльності та подальшого розвитку підприємств.

Служба зайнятості у березні-квітні п.р. провела організаційну роботу щодо надання допомоги по частковому безробіттю на час карантину для представників малого та середнього підприємництва.

22.06.2020 стартувала національна онлайн-платформа з цифрової грамотності «Дія. Цифрова освіта». Частина навчань проходить онлайн, а частина – оффлайн, на базі Центру підтримки підприємців «Дія. Бізнес».

На базі Центру розвитку підприємництва проходять семінари, тренінги, майстер-класи з організації підприємницької діяльності, із залученням представників органів влади, державних структур та організацій.

Протягом 2019 року і 9 місяців 2020 року (за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття):

- одноразово допомогу по безробіттю для організації підприємницької діяльності отримали 24 особи на загальну суму 1017,3 тис. грн.;
- суб'єктами господарювання створено 130 нових робочих місць для працевлаштування безробітних та отримано компенсацію фактичних витрат роботодавця на суму 1920,9 тис. грн.;
- витрачено на навчання 66 безробітних основам підприємницької діяльності та за професіями на загальну суму 462,1 тис. грн.

Особлива увага приділяється наступним категоріям: учасникам АТО, внутрішньо переміщеним особам та постраждалим від конфлікту. У звітному періоді до участі в інформаційних семінарах (239 осіб), тренінгах з бізнес-планування (27 осіб) було залучено 266 внутрішньо переміщених осіб. Пройшли профнавчання 1523 особи, з них 89 осіб з числа внутрішньо переміщених, надано 149 індивідуальних і групових консультацій з питань організації та провадження підприємницької діяльності.

У 2019-2020 роках проводилась робота щодо залучення у сферу малого і середнього підприємництва міжнародної матеріально-технічної та фінансової допомоги з метою відновлення або започаткування власного бізнесу.

Започатковано проекти і програми, які надали можливість:

1. отримати малі гранти, що покликані задовольнити потреби мікро-, малих та середніх підприємств - Проект USAID «Економічна підтримка Східної України»;
2. допомагати галузям, що розвиваються, та МСП у розвитку та зміцненні конкурентоспроможності на внутрішньому та зовнішньому ринках - Програма USAID «Конкурентоспроможна економіка України»;
3. отримати гранти підтримки діяльності із розвитку ринкової інфраструктури, обладнання від ЄБРР для малого та середнього бізнесу;
4. грантової підтримки на започаткування, відновлення та розширення мікро-, малих та середніх бізнесів в підконтрольних уряду України районах з метою створення робочих місць для переселенців та місцевого населення - Програма ООН із відновлення та розбудови миру за підтримки урядів Польщі та Японії.

Продовжують діяти: інформаційно-навчальна програма «Skills Lab 2.0: Власна справа», конкурс мікрогрантів для внутрішньо-переміщених осіб від БФ «Карітас Краматорськ», проект «Соціальне підприємництво: досягнення соціальних змін за ініціативою «знизу», який реалізовувався при фінансовій підтримці Європейського Союзу з метою отримання фінансової і менторської підтримки; грантові проекти та програми бізнес-тренінгів для підприємців від Данської ради у справах біженців, від Міжнародної організації з міграції (МОМ) в Україні при фінансовій підтримці Європейського Союзу.

Підприємцям, внутрішньо переміщеним особам, молоді та іншим вразливим категоріям надавалась інформація щодо дії міжнародних донорських проектів і програм підтримки малого і середнього підприємництва: «Економічні можливості постраждалим від конфлікту» від Українського Жіночого Фонду, «Економічна підтримка Східної України», «Конкурентоспроможна економіка України» за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), отримання грантів підтримки діяльності і розвитку ринкової інфраструктури від ЄБРР, «ЄС для бізнесу» (EU4Business), COSME, «Горизонт 2020» від Європейського Союзу, «Національна платформа бізнес взаємодії» від Міжнародної організації з міграції (МОМ) в Україні, «Підтримка аграрного і сільського розвитку в рамках проекту USAID, «Програма надання бізнес-грантів на початок нового та відновлення або розширення існуючого бізнесу», «Програма створення робочих місць для ВПО та осіб, які

постраждали від конфлікту в Україні». Про можливу участь в діючих грантових програмах та проектах проінформовано понад 735 осіб, 26 осіб започаткували власну справу.

З метою підтримки підприємницьких ініціатив населення, підвищення якості бізнес-матеріалів, що подаються для участі у конкурсних відборах на отримання фінансової підтримки на реалізацію проектів у Консалтинговому центрі міського центру зайнятості запроваджені навчання з питань бізнес-планування. До участі у навчаннях залучались фахівці органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, досвідчені підприємці, які ділилися досвідом з підготовки бізнес-планів та практичної реалізації проектів.

З метою роз'яснення роботодавцям питань застосування податкового, митного законодавства, єдиного внеску, соціально-трудових відносин, трудового законодавства, легалізації трудових відносин та заробітної плати найманих працівників, державної закупівлі у звітному періоді:

- проведено більше 210 тематичних семінарів та практикумів (в т.ч. у форматі відеоконференцій), зустрічей з представниками бізнесу, практичних тренінгів та вебінарів для платників податку, засідань у форматі «круглого столу»;
- підготовлено більше 610 матеріалів, які було розміщено в друкованих засобах масової інформації, на радіо і телеканалі, у мережі Інтернет, демонструвалися на Led-екрані міста;
- надано низку консультацій засобами скайп зв'язку, сеансів телефонного зв'язку «гаряча лінія».

З метою проведення роз'яснювальної роботи з питань легалізації трудових відносин, моніторингу стану дотримання законодавства про працю здійснено відвідування 457 суб'єктів господарювання, розповсюджено більше 305,0 тис. примірників друкованої продукції (пам'ятка, плакат, листівка, брошура) серед учасників семінарів та засідань «круглого столу» з питань податкового законодавства та легалізації трудових відносин.

У звітному періоді надано консультативно-методологічну допомогу з питань: трудового законодавства та змін до законодавчих актів – 539 роботодавцям; легалізації виплати заробітної плати - 118, колективно-договірного регулювання трудових відносин - 88

З метою обговорення питань інтеграції соціальної складової у плани діяльності комерційних підприємств міста протягом звітнього періоду було проведено низку зустрічей з представниками бізнесу, громадськими організаціями. У місті Краматорськ є позитивний досвід соціального підприємництва та соціальної відповідальності бізнесу, він поширюється на інші приватні підприємства, які спрямовують частину свого прибутку для фінансування своїх власних та міських програм.

Протягом звітнього періоду проведено:

- 32 семінари з роботодавцями, на яких було розглянуто питання соціальної відповідальності суб'єктів підприємництва;
- вебінари, віртуальні засідання «круглого столу» для малого і середнього бізнесу за темами: «Чому соціальна відповідальність бізнесу важлива для успіху українських експортерів на міжнародних ринках», «Як соціально відповідальна бізнес-практика сприяє конкурентоспроможності бізнесу»;
- навчальні тренінги щодо підтримки і розвитку соціального підприємництва з урахуванням кращого міжнародного досвіду;
- заходи інформаційного характеру в Інтернет-ЗМІ, на семінарах серед відвідувачів/роботодавців щодо можливостей соціального підприємництва. Поширено інформаційні матеріали серед підприємців, населення стосовно соціального підприємництва

на офіційному сайті міської ради, на сторінці Краматорського міського центру зайнятості, в соціальній мережі.

У 2019 році та січні-березні п.р. здійснювалась організаційна робота щодо проведення міні-ярмарків з продажу сільськогосподарської продукції та продукції її переробки, до яких залучаються суб'єкти малого і середнього підприємництва. Особлива увага приділялась проведенню ярмарків з нагоди свят та урочистих подій. Протягом звітного періоду в місті проведено 16 ярмарків та торговельне обслуговування спортивних змагань, на яких більше 57 суб'єктів підприємництва презентували свою продукцію.

В рамках ярмаркових заходів відбувся вернісаж українських страв та організовані окремі локації підприємців, які отримали фінансову допомогу для розвитку власного бізнесу, з презентацією продукції власного виробництва, були представлені експозиції майстрів ужиткового та декоративно-прикладного мистецтва, виробів ручної роботи хенд-мейд, сувенірної продукції.

Також, проведено 155 виставок-продажів товарів, які виробляють підприємства міста і області, на яких реалізовано продукції на суму понад 6,82 млн.грн.

Протягом квітня-вересня 2020 року ярмаркові заходи та святкова торгівля не відбувались у зв'язку з карантинними заходами.

Суб'єкти малого та середнього підприємництва залучались до участі у регіональних, міжрегіональних та міжнародних виставково-конгресних заходах. Представники бізнес-середовища міста прийняли участь більше ніж у 35 заходах.

З метою пошуку активних підприємців за внесок в економічне і соціальне життя суспільства, стимулювання самореалізації особистості, позитивних зрушень у галузі розвитку підприємництва і в економічному середовищі міста у 2019 і 2020 роках проведено організаційну роботу і залучено до участі у регіональному конкурсі «Підприємець року Донецької області» п'ятнадцять кандидатів - суб'єктів малого підприємництва (11 у 2019 році і 4 у 2020 році) за номінаціями: «Підприємець року в галузі промисловості», «Підприємець року в галузі торгівлі», «Підприємець року в галузі ЖКГ», «Підприємець року в галузі послуг», «За активну підтримку малого бізнесу», «За високий рівень соціальної відповідальності в малому бізнесі», «Підприємець року в галузі сільського господарства», «Кращий український донецький куркуль», «Start-Up року», «Підприємець року в галузі інноваційної діяльності та новітніх технологій». Урочиста церемонія нагородження лауреатів та переможців Конкурсу 2019 відбулась в «Авангард-Холі» напередодні свята Дня підприємця.

З метою популяризації позитивного досвіду успішних підприємців міста Краматорська на офіційному сайті міської ради створено інтернет-сторінку «Підприємці. Історії успіху», де розміщуються успішні бізнес-історії підприємців міста.

Проведено низку заходів, направлених на розвиток підприємницького потенціалу молоді. В навчальних закладах міста проводилась інформаційно-просвітницька робота для учнів та студентів з основ підприємницької діяльності. Студентська та учнівська молодь прийняла участь:

- у тематичних семінарах, профорієнтаційних зустрічах, інформаційно-просвітницьких заходах, тренінгах з основ бізнес-планування, професіографічних екскурсіях центру зайнятості, зустрічах з представниками бізнесу, виїзних акціях «Випускник», науково-практичній конференції учнівської та студентської молоді, регіональному турнірі інноваційних ідей-стартапів, відвідали День відкритих дверей за участю соціальних партнерів, «День кар'єри», Ярмарки вакансій;

- у відкритій конференції IT-розробників «IT Connekt 2019», Фестивалі освітніх інновацій «Освітній Хайп», економічній конференції «Економічна хвиля – 2019», студенти ДДМА прийняли участь у фіналі Міжнародної олімпіади «IT-Universe-2019», регіональному форумі «Бізнес-молодь: ефект WOW від співпраці» та інших заходах.

В рамках роботи «Бізнес-школи молодого підприємця» на базі Центру розвитку підприємництва проведено 12 заходів, до яких було залучено 180 осіб з числа учнівської та студентської молоді.

Протягом звітнього періоду в ДДМА продовжувала діяти стартап-школа «Sykorsky Challenge Краматорськ» у рамках проекту «Модель стартапів «Sykorsky Challenge» об'єднує Донбас», який фінансово та організаційно підтриманий Проектом «Зміцнення громадської довіри», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID). До участі у роботі залучаються учні старших класів та студенти технікумів і коледжів за програмою «Основи інноваційного підприємства».

До заходів щодо розвинення практичних навичок організації та ведення бізнесу у студентської молоді і серед жінок долучаються і громадські організації. В місті реалізуються кілька проектів і конкурсів. Наприклад, проект «Арт-коворкінг: креативне підприємництво для молоді» (вул. Паркова,99), конкурс молодіжного жіночого підприємництва «Чому я обираю власний бізнес».

На офіційному сайті Краматорської міської ради (розділ «Оренда») та на міському порталі відкритих даних періодично розміщується інформація щодо проведення земельних торгів з продажу прав оренди земельних ділянок комунальної власності та переліку вільних нежитлових приміщень комунальної власності, які можуть бути надані в оренду суб'єктам господарювання або виставлені до продажу. Станом на 01.10.2020 року для потреб підприємницької діяльності передано в оренду 175 вільних приміщень комунальної власності територіальної громади загальною площею 18,2 тис.кв.м.

На інформаційному сайті Краматорської міської ради функціонують електронні сторінки «Підприємництво», «Підприємці. Історії успіху», «Регуляторна політика», «Трудові відносини», «Оренда», «Приватизація», корисні сервіси: «Центр надання адміністративних послуг», «Портал відкритих даних міста», які систематично оновлюються та поповнюються новими матеріалами і інформацією.

1.3. Аналіз основних проблем розвитку малого і середнього підприємництва та шляхи їх вирішення

Не зважаючи на певні позитивні результати, проблеми у сфері малого і середнього підприємництва залишаються актуальними.

Аналіз свідчить, що малий і середній бізнес в місті розвивається нерівномірно і уповільнено. Його потенціал не реалізується в достатній мірі внаслідок ряду проблем, як на державному рівні, так і на місцевому, що є стримуючим фактором розвитку підприємництва.

Продовжують негативно впливати на розвиток малого і середнього підприємництва процеси, які відбувались, як у регіоні, так і у місті протягом попередніх років: руйнування виробничих потужностей та транспортної інфраструктури, втрата міжгалузевих і логістичних зв'язків, погіршення фінансової ситуації, втрата суб'єктами господарювання окремих ринків збуту продукції, міграційний рух. У 2020 році і перед бізнесом і перед органами місцевого самоврядування постали нові виклики, пов'язані з епідемією COVID-19 і введенням карантинних обмежень.

За результатами опитування представників бізнесу та громадськості регіону щодо сильних/слабких сторін малого і середнього підприємництва (проведеного у червні 2020 року за підтримки проекту Європейського Союзу FORBIZ (EU4Business) в рамках підготовки проекту Регіональної програми, основними проблемами і стримуючими чинниками розвитку малого і середнього підприємництва є:

- відсутність/недостатність стартового капіталу/коштів для розвитку бізнесу;
- нестабільна ситуація, пов'язана із проведенням Операції Об'єднаних Сил;
- світова криза, пов'язана з пандемією;
- нестабільність фінансової системи;
- відсутність ефективних механізмів фінансово-кредитної підтримки;
- низька активність суб'єктів підприємництва щодо впровадження інновацій;
- недофінансування програм;
- недосконалість чинної нормативно-правової бази;
- недобросовісна конкуренція та монополістичні порушення;
- недостатній діалог влади та бізнесу.

Серед інших проблем були визначені наступні:

- недовіра представників бізнесу ініціативам влади;
- недостатня купівельна спроможність населення;
- економічна криза;
- збереження адміністративних бар'єрів;
- недостатньо розвинута інфраструктура підтримки малого і середнього підприємництва;
- брак кваліфікованих трудових ресурсів;
- карантинні заходи, запроваджені у зв'язку з епідемією COVID-19.

До перелічених проблем, треба додати: нерозвиненість інноваційної і інвестиційної інфраструктури підтримки бізнесу, обмеженість доступу та висока вартість кредитних ресурсів для суб'єктів малого і середнього підприємництва, нестача внутрішніх фінансових ресурсів для розвитку бізнесу, відсутність/недостатність комунікацій між приватними інвесторами та органами місцевого самоврядування (велика кількість посередників).

Ефективне вирішення проблем, з якими стикається малий та середній бізнес міста, можливе лише при застосуванні комплексного підходу, налагодження ефективної співпраці влади, бізнесу, громадських інституцій.

2. Мета Програми

Метою Програми є створення сприятливих умов для розвитку малого і середнього підприємництва, активізації участі підприємництва в процесі структурних перетворень та у вирішенні завдань економічного і соціального розвитку міста.

Підтримка суб'єктів малого і середнього підприємництва здійснюватиметься шляхом об'єднання зусиль органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування, бізнесу, громадських об'єднань підприємців в питаннях підтримки, захисту прав та інтересів малого і середнього бізнесу, удосконалення регуляторного середовища, системи надання адміністративних послуг та видачі документів дозвільного характеру, пошуку нових фінансових інструментів для розвитку бізнесу та залучення міжнародної донорської допомоги, розширення системи професійної освіти та підготовки кадрів для сфери підприємництва, розвитку інфраструктури підтримки малого і середнього бізнесу.

Програма ґрунтується на основі аналізу стану розвитку підприємництва в місті, результатів виконання попередніх програм сприяння розвитку малого і середнього підприємництва, результатів опитування представників бізнесу та громадськості регіону щодо сильних/слабких сторін малого і середнього підприємництва (проведеного у червні 2020 року за підтримки проекту Європейського Союзу FORBIZ (EU4Business)). Визначає проблемні питання, пріоритетні завдання, основні напрямки підтримки розвитку підприємництва в місті та комплекс заходів щодо їх реалізації.

3. Основні напрямки сприяння розвитку малого і середнього підприємництва

I. Створення сприятливого середовища для розвитку малого і середнього підприємництва

Заходи даного напрямку направлені на:

- надання суб'єктам малого і середнього підприємництва інформаційно-консультаційної підтримки;
- впорядкування нормативно-правового забезпечення підприємницької діяльності та здійснення державної регуляторної політики;
- спрощення умов для ведення бізнесу, в тому числі шляхом забезпечення надання максимальної кількості послуг;
- дотримання законодавства з питань захисту економічної конкуренції;
- розширення можливостей доступу суб'єктів малого і середнього підприємництва до фінансових ресурсів, в тому числі залучення проектів міжнародної технічної допомоги;
- створення нових робочих місць.

Метою передбачених заходів є підвищення ефективності реалізації державної регуляторної політики, забезпечення участі суб'єктів підприємництва у її здійсненні, шляхом проведення громадських слухань, засідань дорадчих органів при органі місцевого самоврядування; підвищення ефективності ведення бізнесу за рахунок спрощення доступу до інформаційних ресурсів; розширення доступу до фінансових ресурсів.

В рамках реалізації цього напрямку буде запроваджено фінансову підтримку суб'єктів малого і середнього підприємництва на реалізацію проектів у сферах смарт-спеціалізації Донецької області. Фінансова підтримка надаватиметься на конкурсних засадах на безоплатній та безповоротній основі. Суб'єктам малого підприємництва – переможцям конкурсних відборів проектів 70% суми фінансової підтримки надаватиметься за рахунок коштів обласного бюджету, 30% - за рахунок коштів бюджету міста/об'єднаної територіальної громади за місцем фактичного провадження суб'єктом малого підприємництва господарської діяльності (реалізації проекту). При цьому загальний розмір фінансової підтримки за рахунок коштів обласного бюджету та бюджету міста не може перевищувати 500,0 тис.грн.

З метою спрощення умов для ведення бізнесу, продовжуватиметься робота по забезпеченню ефективного функціонування Центру надання адміністративних послуг. Надаватиметься комплекс адміністративних, консультаційних та інформаційних послуг платникам податків.

Необхідним є подальше покращення державно-приватного діалогу з питань сектору малого і середнього підприємництва шляхом постійного двостороннього діалогу і співпраці. Проблемні питання розвитку підприємництва обговорюватимуться на засіданнях дорадчих органів.

II. Популяризація підприємницької культури та розвиток підприємницьких навичок

Заходи даного напрямку направлені на:

- формування позитивного іміджу підприємців, підвищення їх соціальної відповідальності, сприяння розвитку соціального підприємництва;
- стимулювання зайнятості населення та самозайнятості;
- професійна підготовка, покращення професійних навичок суб'єктів малого і середнього підприємництва;
- підтримка розвитку молодіжного, жіночого підприємництва, започаткування підприємницької діяльності вразливими категоріями населення (внутрішньо переміщені особи, звільнені у запас або відставку, старше покоління, особи з інвалідністю);
- розвиток підприємницького потенціалу студентської та учнівської молоді.

Враховуючи, що однією з основних проблем, що стримують розвиток підприємництва, сьогодні є недостатній рівень знань та практичних навичок щодо планування та ведення бізнесу, проводитимуться навчальні семінари, тренінги з бізнес-планування.

Проводитимуться заходи, направлені на організацію навчання безробітних основам підприємницької діяльності та за професіями, які сприяють започаткуванню власної справи.

Проводитиметься інформаційно-просвітницька робота серед учнівської та студентської молоді з метою пошуку потенційних кадрів.

Суб'єкти підприємництва залучатимуться до участі у ярмарковій торгівлі, та у виставково-презентаційних заходах, що проходять в місті та регіоні.

Проводитиметься робота щодо поширення інформації про позитивні досягнення, історії успіху бізнесу, популяризації соціально відповідального підприємництва, залученню до підприємницької діяльності вразливих категорій населення.

III. Підсилення конкурентоспроможності та інноваційного потенціалу малого і середнього підприємництва

Заходи даного напрямку направлені на:

- впровадження інновацій та підвищення конкурентоспроможності продукції;
- сприяння екологізації малого і середнього підприємництва;
- координація суб'єктів малого і середнього підприємництва щодо дотримання вимог природоохоронного законодавства;
- сприяння кооперації та координації між суб'єктами малого і середнього підприємництва;
- інтенсифікація процесу передачі наукових здобутків до сфери підприємництва;
- сприяння розвитку туристичного бізнесу для представників малого і середнього підприємництва (перш за все у сфері зеленого туризму, сільського туризму);
- сприяння ефективному державно-приватному діалогу з питань розвитку підприємництва;
- розвиток інфраструктури підтримки малого і середнього підприємництва.

Суб'єкти підприємництва інформуватимуться з питань охорони навколишнього природного середовища, залучатимуться до семінарів щодо переваг екологізації підприємницької діяльності, впровадження інноваційних проєктів на підприємствах.

Розповсюджуватиметься позитивний досвід реалізації енергозберігаючих технологій та популяризація екологічних виробництв.

В рамках реалізації даного напрямку вживатимуться заходи з обліку установ інфраструктури підтримки підприємництва на території міста, буде проведено моніторинг ринку туристичних продуктів міста.

4. План заходів з реалізації Програми

(Додається).

5. Фінансування Програми

Фінансування заходів Програми планується за рахунок коштів міського бюджету, фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, обласного бюджету, інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

6. Очікувані (прогнозні) показники

Реалізація заходів Програми сприятиме поступовому збільшенню питомої ваги зайнятих у малому і середньому бізнесі в загальному обсязі працездатного населення, створенню нових робочих місць, зменшенню рівня безробіття та зниженню соціальної напруженості, підвищенню рівня доходів у цьому секторі економіки, створенню сприятливого середовища для розвитку конкуренції, підвищенню ефективності підготовки та перепідготовки кадрів для сфери малого і середнього підприємництва, активізації інвестиційно-інноваційної діяльності малих і середніх підприємств та отриманню запланованих надходжень до бюджетів усіх рівнів.

№ з/п	Очікувані результати від реалізації Програми	Вихідні дані на початок дії Програми (очік. 2020 року)	Очікувані результати	
			2021	2022
1	2	3	4	5
1.	Кількість малих підприємств, одиниць	3580	3600	3620
2.	Кількість середніх підприємств, одиниць	70	72	75
3.	Кількість фізичних осіб-підприємців, які сплачували податки, осіб	6500	6700	7000
4.	Питома вага зайнятих працівників на підприємствах міста у загальній кількості працівників, %:			
	- малих	12,2	14,1	15,4
		37,4	39,3	42,5
5.	Питома вага реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємствами міста у загальному обсязі реалізації по місту, % :			
	- малими	9,3	10,2	11,5
		38,5	40,6	43

6.	Надходження до бюджетів усіх рівнів від діяльності суб'єктів малого і середнього підприємництва, млн.грн.	2200,0	2250,0	2300,0
7.	Питома вага надходжень до бюджету міста від діяльності суб'єктів малого підприємництва, %	16,7	17,2	17,8

7. Моніторинг виконання Програми та контроль за реалізацією заходів Програми

Координатором Програми є Краматорська міська рада.

Контроль за реалізацією Програми здійснює заступник міського голови (за розподілом обов'язків), постійна комісія з питань промисловості, транспорту та зв'язку, впровадження енергозберігаючих технологій, охорони навколишнього природного середовища, розвитку середнього та малого бізнесу, побутового та торгового обслуговування.

Моніторинг, порівняльний аналіз та періодичне інформування про хід виконання Програми здійснює відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики.

Підведення підсумків виконання Програми здійснюватиметься на засіданнях Координаційної ради з питань розвитку підприємництва.

Інформація про хід виконання заходів Програми буде щоквартально надаватися Департаменту економіки облдержадміністрації.

Секретар міської ради

І.І. Сташкевич

**План заходів
з реалізації Програми сприяння розвитку малого і середнього підприємництва
в м. Краматорську на 2021-2022 роки**

№ з/п	Пріоритетні завдання (відповідно до завдань Стратегії розвитку Донецької області на період до 2027 року)	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавець	Джерела фінансування	Вартість тис.грн.	
						2021	2022
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Створення сприятливого середовища для розвитку малого і середнього підприємництва							
1.	Надання суб'єктам малого і середнього підприємництва інформаційно-консультаційної підтримки	1.1 Підтримка в актуальному стані розділів «Підприємництво», «Регуляторна політика», «Податки», «Трудові відносини» на офіційному сайті Краматорської міської ради	2021-2022	Структурні підрозділи Краматорської міської ради, ГУ ДПС у Донецькій області (за згодою), Краматорський міський центр зайнятості (за згодою), Краматорське міське управління ГУ Держпродспоживслужби в Донецькій області (за згодою)	В межах кошторису виконавців		
		1.2 Публікація річного огляду про стан розвитку малого і середнього підприємництва на офіційному веб-сайті Краматорської міської ради	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики	В межах кошторису виконавців		

1	2	3	4	5	6	7	8
		1.3 Проведення моніторингу кількості та площі вільних нежитлових приміщень комунальної власності з метою передачі їх для потреб підприємницької діяльності	2021-2022	Відділ комунальних ресурсів та самоврядного контролю	В межах кошторису виконавців		
		1.4 Моніторинг грантових програм, спрямованих на сприяння розвитку малого підприємництва, та розповсюдження інформації	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; відділ інвестиційної діяльності та зовнішніх зв'язків	В межах кошторису виконавців		
		1.5 Здійснення роз'яснювальної роботи із суб'єктами підприємництва шляхом проведення семінарів, вебінарів, «круглих столів», «гарячих ліній», брифінгів тощо з питань податкового, трудового законодавства та легалізації трудових відносин	2021-2022	ГУ ДПС у Донецькій області (за згодою), управління праці та соціального захисту населення (за згодою)	В межах кошторису виконавців		
		1.6 Проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи з суб'єктами господарювання з питань соціально-трудова відносин, негативного впливу «тіньової» зарплати та несвоєчасної виплати зарплати на рівень життя населення	2021-2022	Управління праці та соціального захисту населення (за згодою), ГУ ДПС у Донецькій області (за згодою)	В межах кошторису виконавців		
		1.7 Надання суб'єктам господарювання консультативно-методичної допомоги з питань трудового законодавства	2021-2022	Управління праці та соціального захисту населення (за згодою)	В межах кошторису виконавців		

1	2	3	4	5	6	7	8
		1.8 Забезпечення суб'єктів малого і середнього підприємництва інформацією щодо можливості залучення альтернативних джерел фінансування або отримання фінансової та технічної міжнародної допомоги шляхом розміщення відповідних матеріалів на офіційному веб-сайті Краматорської міської ради	2021-2022	Відділ інвестицій та зовнішніх зв'язків; відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики	В межах кошторису виконавців		
2.	Впорядкування нормативно-правового забезпечення підприємницької діяльності та здійснення державної регуляторної політики	2.1 Забезпечення здійснення державної регуляторної політики в місті: - планування діяльності з підготовки проектів регуляторних актів; - оприлюднення проектів регуляторних актів ЗМІ або на офіційному веб-сайті Краматорської міської ради та проведення їх громадського обговорення; - проведення аналізу регуляторного впливу розроблених регуляторних актів; - здійснення відстеження результативності чинних регуляторних актів; - забезпечення постійного оновлення електронного реєстру чинних регуляторних актів	2021-2022	Структурні підрозділи міської ради - розробники регуляторних актів	Кошти міського бюджету	50,0	50,0
		2.2 Залучення суб'єктів малого і середнього підприємства, громадських об'єднань підприємців до участі в розробці та публічному обговоренні проектів регуляторних актів, які мають суттєвий вплив на підприємницьку діяльність	2021-2022	Структурні підрозділи міської ради - розробники регуляторних актів, громадські об'єднання підприємців	В межах кошторису виконавців		

1	2	3	4	5	6	7	8
3.	Спрощення умов для ведення бізнесу, в тому числі шляхом забезпечення надання максимальної кількості послуг	3.1 Забезпечення ефективного функціонування Центру надання адміністративних послуг	2021-2022	Відділ адміністративних послуг	В межах кошторису виконавців		
		3.2 Проведення моніторингу надання адміністративних послуг та підготовка аналітичної інформації	2021-2022	Відділ адміністративних послуг	В межах кошторису виконавців		
4.	Дотримання законодавства з питань захисту економічної конкуренції	4.1 Погодження з Донецьким обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України проектів рішень, які можуть призвести до обмеження, недопущення, усунення чи спотворення конкуренції	2021-2022	Структурні підрозділи міської ради	В межах кошторису виконавців		
		4.2 Вдосконалення та поширення практики запровадження конкурсних засад в наданні суб'єктам господарювання права здійснювати господарську діяльність: - з утримання житлових будинків; - з перевезення пасажирів; - вивезення твердих побутових відходів	2021-2022	Структурні підрозділи міської ради	В межах кошторису виконавців		
5.	Розширення можливостей доступу суб'єктів малого і середнього підприємництва до фінансових ресурсів, в тому	5.1 Співпраця з міжнародними донорськими організаціями, кредитними установами щодо надання грантової підтримки, кредитних коштів суб'єктам малого і середнього підприємництва	2021-2022	Відділ інвестицій та зовнішніх зв'язків, відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики	В межах кошторису виконавців		

1	2	3	4	5	6	7	8
	числі залучення проектів міжнародної технічної допомоги	5.2 Залучення суб'єктів малого і середнього підприємництва до участі у конкурсному відборі бізнес-проектів в рамках плану заходів з реалізації Регіональної програми розвитку малого і середнього підприємництва в Донецькій області на 2021-2022 роки	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики	В межах кошторису виконавців		
		5.3 Передача міжбюджетних трансфертів на суми співфінансування заходів щодо фінансової підтримки суб'єктів малого підприємництва на реалізацію проектів	2021-2022	Фінансове управління; відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики	Кошти міського бюджету	3 000,0	3 000,0
		5.4 Проведення засідань у форматі «круглого столу» за участю представників кредитних установ з питань системи кредитування та мікрокредитування суб'єктів малого і середнього підприємництва	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики, суб'єкти господарювання	В межах кошторису виконавців		
6.	Створення нових робочих місць	6.1 Створення суб'єктами господарювання нових робочих місць за пріоритетними для міста напрямками розвитку підприємницької діяльності для працевлаштування безробітних (зазначити загальну суму компенсації фактичних витрат роботодавця, тис.грн.)	2021-2022	Краматорський міський центр зайнятості	Кошти Фонду загально-обов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття		

1	2	3	4	5	6	7	8
		6.2 Проведення інформаційних та орієнтаційних семінарів, лекцій, тренінгів, «круглих столів» щодо можливостей організації самозайнятості, започаткування підприємницької діяльності (у т.ч. у дистанційному форматі)	2021-2022	Краматорський міський центр зайнятості	Кошти Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття		
II. Популяризація підприємницької культури та розвиток підприємницьких навичок							
1.	Формування позитивного іміджу підприємців, підвищення їх соціальної відповідальності, сприяння розвитку соціального підприємництва	1.1 Популяризація підприємництва із залученням представників малого і середнього підприємництва, зокрема шляхом презентації успішних бізнес-проектів	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; відділ інвестиційної діяльності та зовнішніх зв'язків, Краматорський міський центр зайнятості, ГО «Клуб підприємців Краматорська» та інші громадські об'єднання підприємців, суб'єкти господарювання	В межах кошторису виконавців		
		1.2 Підтримка в актуальному стані розділу «Підприємці. Історії успіху» на офіційному веб-сайті Краматорської міської ради з метою популяризації та поширення позитивного досвіду розвитку підприємництва	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; відділ інформаційних технологій, ГО «Клуб підприємців Краматорська», суб'єкти господарювання	В межах кошторису виконавців		

1	2	3	4	5	6	7	8
		1.3 Залучення суб'єктів мікро-, малого і середнього підприємництва до участі у ярмарковій і святковій торгівлі, в тому числі з продажу населенню сільськогосподарської продукції і продукції її переробки	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; суб'єкти господарювання	В межах кошторису виконавців		
		1.4 Проведення міських виставок-продажів товарів власного виробництва	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; суб'єкти господарювання	В межах кошторису виконавців		
		1.5 Створення/оновлення торговельного простору з 10 торгових місць (оформлених в єдиному стилі) в районі центральної площі міста Краматорська, який міг би працювати у дні державних або місцевих свят	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; фінансове управління, управління з гуманітарних питань, громадські організації підприємців	Кошти міського бюджету	200,0	200,0
		1.6 Залучення суб'єктів малого і середнього підприємництва до участі у регіональних, міжрегіональних та міжнародних виставково-конгресних заходах	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; суб'єкти господарювання	В межах кошторису виконавців		
		1.7 Залучення суб'єктів малого підприємництва до участі у рейтинговій програмі «Підприємець року»	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; Донецька ТПП, суб'єкти господарювання	В межах кошторису виконавців		

1	2	3	4	5	6	7	8
		1.8 Організація та проведення святкування Дня підприємця	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; ГО «Клуб підприємців Краматорська», суб'єкти господарювання	В межах кошторису виконавців		
		1.9 Популяризація соціально відповідального підприємництва та підприємницької діяльності, шляхом поширення відповідних бізнес-практик та реалізованих проєктів соціальної відповідальності на місцевому рівні	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; Краматорський міський центр зайнятості	В межах кошторису виконавців		
2.	Стимулювання зайнятості населення та самозайнятості	2.1 Сприяння професійному розвитку та самостійній зайнятості населення у сфері малого і середнього бізнесу за допомогою сучасного профконсультаційного сервісу та залучення до освітніх онлайн платформ служби зайнятості, а також інших навчальних програм, онлайн курсів	2021-2022	Краматорський міський центр зайнятості	В межах кошторису виконавців		
		2.2 Сприяння створенню суб'єктів підприємницької діяльності з числа безробітних осіб шляхом виплати одноразової допомоги по безробіттю для організації підприємницької діяльності (за умови виділення коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття)	2021-2022	Краматорський міський центр зайнятості	Кошти Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття		

1	2	3	4	5	6	7	8
		2.3 Організація навчання безробітних основам підприємницької діяльності та за професіями, які сприяють започаткуванню власної справи (за умови виділення коштів Фонду загально-обов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття)	2021-2022	Краматорський міський центр зайнятості	Кошти Фонду загально-обов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття		
		2.4 Стимулювання самозайнятості та перекваліфікація окремих категорій населення шляхом надання консультацій з питань організації та провадження підприємницької діяльності (у т.ч. у дистанційному форматі)	2021-2022	Краматорський міський центр зайнятості	В межах кошторису виконавців		
3.	Професійна підготовка, покращення професійних навичок суб'єктів малого і середнього підприємництва	3.1 Проведення цільових навчальних семінарів, тренінгів з актуальних питань ведення бізнесу та бізнес-планування з метою підвищення кваліфікації суб'єктів підприємництва	2021-2022	Краматорський міський центр зайнятості	В межах кошторису виконавців		
		3.2 Надання суб'єктам малого і середнього підприємництва професійної консультативно-методичної допомоги з питань підготовки та реалізації бізнес-планів	2021-2022	Краматорський міський центр зайнятості	Кошти Фонду загально-обов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття		

1	2	3	4	5	6	7	8
		3.3 Впровадження елементів дуальної форми навчання при підготовці робітничих кадрів у закладах професійної (професійно-технічної) освіти із залученням суб'єктів малого і середнього підприємництва	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; Краматорський міський центр зайнятості, навчальні заклади, ГО «Клуб підприємців Краматорська», суб'єкти господарювання	В межах кошторису виконавців, кошти Фонду загально-обов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття		
		3.4 Проведення інформаційної і роз'яснювальної роботи серед працівників малого бізнесу щодо вивчення та вдосконалення української мови	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; управління з гуманітарних питань, управління освіти, навчальні заклади, ГО «Клуб підприємців Краматорська», суб'єкти господарювання	В межах кошторису виконавців		
4.	Підтримка розвитку молодіжного, жіночого підприємництва, започаткування підприємницької діяльності вразливими категоріями населення	4.1 Проведення роботи щодо популяризації підприємництва в навчальних закладах міста (тренінгові заходи, освітні курси, олімпіади з підприємництва, семінари, майстер-класи, екскурсії на підприємства тощо)	2021-2022	Управління освіти, міський центр зайнятості професійно-технічні і вищі навчальні заклади (за згодою), суб'єкти підприємницької діяльності (за згодою)	В межах кошторису виконавців		
		4.2 Залучення жінок-підприємців до участі у Регіональному конкурсі молодіжного підприємництва «Чому я обираю власний бізнес»	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; Донецька ТПП, суб'єкти господарювання	В межах кошторису виконавців		

1	2	3	4	5	6	7	8
	(внутрішньо переміщені особи, звільнені у запас або відставку, старше покоління, особи з інвалідністю)	4.3 Залучення внутрішньо переміщених осіб та інших вразливих категорій населення до участі у семінарах та профорієнтаційних заходах з метою мотивації до зайняття підприємницькою діяльністю	2021-2022	Краматорський міський центр зайнятості	В межах кошторису виконавців		
		4.4 Залучення до підприємницької діяльності осіб з інвалідністю шляхом проведення навчальних семінарів, тренінгів, курсів з питань працевлаштування та розвитку підприємницької діяльності. Надання фахових консультацій, організація ярмарків вакансій	2021-2022	Краматорський міський центр зайнятості, Донбаський міжрегіональний центр професійної реабілітації інвалідів	В межах кошторису виконавців		
5.	Розвиток підприємницького потенціалу студентської та учнівської молоді	5.1 Проведення інформаційно-просвітницьких заходів з основ підприємницької діяльності та профорієнтаційних заходів для учнів загальноосвітніх шкіл та студентів	2021-2022	Міський центр зайнятості, управління освіти, професійно-технічні і вищі навчальні заклади (за згодою), суб'єкти підприємницької діяльності (за згодою)	В межах кошторису виконавців		
		5.2 Розвинення практичних навичок у студентської молоді щодо організації та ведення бізнесу	2021-2022	Міський центр зайнятості, громадські об'єднання підприємців, суб'єкти підприємницької діяльності (за згодою)	В межах кошторису виконавців		
		5.3. Проведення спільних заходів представників бізнесу та студентської молоді з метою ознайомлення із кращими практиками ведення бізнесу та пошуку потенційних кадрів		Міський центр зайнятості, професійно-технічні і вищі навчальні заклади (за згодою), структурні підрозділи Краматорської міської ради, громадські об'єднання підприємців, суб'єкти підприємницької діяльності (за згодою)	В межах кошторису виконавців		

1	2	3	4	5	6	7	8
III. Підсилення конкурентоспроможності та інноваційного потенціалу малого і середнього підприємництва							
1.	Впровадження інновацій та підвищення конкурентоспроможності продукції	1.1 Інформування суб'єктів господарювання про існуючі механізми фінансової підтримки бізнесу, у тому числі з використанням засобів масової інформації та електронних ресурсів	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; відділ інвестиційної діяльності та зовнішніх зв'язків	В межах кошторису виконавців		
		1.2 Сприяння залученню бізнес-проектів суб'єктів малого підприємництва, перш за все в галузях смарт-спеціалізації та франшиз національного і міжнародного рівня	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; відділ інвестиційної діяльності та зовнішніх зв'язків, суб'єкти підприємницької діяльності	В межах кошторису виконавців		
		1.3 Сприяння розвитку інноваційних бізнесів та підтримка суб'єктів малого і середнього підприємництва у сфері інновацій	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; відділ інвестиційної діяльності та зовнішніх зв'язків, суб'єкти підприємницької діяльності	В межах кошторису виконавців		
		1.4 Розповсюдження позитивного досвіду реалізації енергозберігаючих бізнес-проектів серед суб'єктів підприємницької діяльності міста	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; відділ транспорту, зв'язку та енергетики; відділ житлового господарства, відділ інвестиційної діяльності та зовнішніх зв'язків	В межах кошторису виконавців		
		1.5 Обговорення з суб'єктами малого і середнього підприємництва проблемних питань щодо впровадження інновацій на підприємствах, у т.ч. у сфері енергозбереження	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; відділ транспорту, зв'язку та енергетики; відділ житлового господарства,	В межах кошторису виконавців		

1	2	3	4	5	6	7	8
		та енергозберігаючих технологій		відділ комунального господарства, громадські об'єднання підприємців, суб'єкти господарювання			
2.	Сприяння екологізації малого і середнього підприємництва	2.1 Залучення суб'єктів малого і середнього підприємництва до участі у семінарах щодо переваг екологізації підприємницької діяльності	2021-2022	Відділ комунального господарства, суб'єкти господарювання	В межах кошторису виконавців		
		2.2 Моніторинг та популяризація екологічних виробництв	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; відділ комунального господарства, суб'єкти господарювання	В межах кошторису виконавців		
3.	Координація суб'єктів малого і середнього підприємництва щодо дотримання вимог природоохоронного законодавства	3.1 Проведення роз'яснювальної роботи з суб'єктами господарювання з питань охорони навколишнього природного середовища, а саме, у сфері поводження з відходами та у сфері охорони атмосферного повітря	2021-2022	Відділ комунального господарства, суб'єкти господарювання	В межах кошторису виконавців		
4.	Сприяння кооперації та координації між суб'єктами малого і середнього підприємництва	4.1 Залучення суб'єктів малого і середнього підприємництва до участі у семінарах щодо розвитку сільськогосподарської кооперації, у тому числі за участі міжнародних донорських організацій	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; відділ інвестиційної діяльності та зовнішніх зв'язків, суб'єкти господарювання	В межах кошторису виконавців		
		4.2 Розміщення на офіційному веб-сайті Краматорської міської ради інформаційно-роз'яснювальних матеріалів з питань розвитку підприємництва у сільській місцевості	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; відділ інформаційних технологій	В межах кошторису виконавців		

1	2	3	4	5	6	7	8
5.	Інтенсифікація процесу передачі наукових здобутків до сфери підприємництва	5.1 Залучення суб'єктів малого і середнього підприємництва до участі у семінарах щодо можливостей запровадження проектних ідей науково-технічних розробок, інноваційних проектів суб'єктами підприємництва	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; відділ інвестиційної діяльності та зовнішніх зв'язків, ГО «Клуб підприємців Краматорська», суб'єкти господарювання	В межах кошторису виконавців		
6.	Сприяння розвитку туристичного бізнесу для представників малого і середнього підприємництва (перш за все у сфері зеленого туризму, сільського туризму)	6.1 Моніторинг ринку туристичних продуктів міста Краматорська з метою залучення малого і середнього підприємництва у сфері туризму	2021-2022	Управління з гуманітарних питань, відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики	В межах кошторису виконавців		
		6.2 Створення розділу на веб-сайті Краматорської міської ради «Краматорськ туристичний»	2021-2022	Управління з гуманітарних питань, відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; відділ інвестиційної діяльності та зовнішніх зв'язків, відділ інформаційних технологій, громадські організації підприємців, суб'єкти господарювання	В межах кошторису виконавців		
		6.3 Моніторинг стану та тенденцій розвитку ринку готельних послуг в місті Краматорську з метою підвищення якості їх надання	2021-2022	Управління з гуманітарних питань, відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики	В межах кошторису виконавців		
		6.4 Забезпечення підтримки існуючих та створення нових об'єктів туризму в місті Краматорську, шляхом включення їх в туристичні маршрути Донецької області	2021-2022	Управління з гуманітарних питань, відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; суб'єкти господарювання	В межах кошторису виконавців		

1	2	3	4	5	6	7	8
7.	Сприяння ефективному державно-приватному діалогу з питань розвитку підприємництва	7.1 Обговорення актуальних/проблемних питань розвитку підприємництва на засіданнях Координаційної ради з питань розвитку підприємництва	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; суб'єкти господарювання	В межах кошторису виконавців		
		7.2 Проведення фокус-груп, «круглих столів», зустрічей з представниками малого і середнього підприємництва для виявлення галузевих особливостей ведення бізнесу, проведення консультацій	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; відділ інвестиційної діяльності та зовнішніх зв'язків, управління з гуманітарних питань, відділ економіки, ГО «Клуб Підприємців Краматорська», суб'єкти господарювання	В межах кошторису виконавців		
		7.3 Проведення заходів (семінари, семінари-практикуми, зустрічі, тренінги, «круглі столи») з актуальних питань ведення бізнесу	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; ГУ ДПС у Донецькій області, Краматорський міський центр зайнятості, управління реєстраційних повноважень та ведення реєстру територіальної громади, відділ адміністративних послуг, ТПП у Донецькій області, управління праці та соціального захисту населення, суб'єкти господарювання	В межах кошторису виконавців		
8.	Розвиток інфраструктури підтримки малого і середнього підприємництва	8.1 Здійснення заходів з обліку установ інфраструктури підтримки підприємництва різних форм власності на території міста Краматорська	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; відділ інвестиційної діяльності та зовнішніх зв'язків	В межах кошторису виконавців		

1	2	3	4	5	6	7	8
		8.2 Проведення моніторингу розвитку інфраструктури підтримки підприємництва в інших містах України (наприклад, м. Маріуполь, Миколаїв)	2021-2022	Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики; відділ інвестиційної діяльності та зовнішніх зв'язків	В межах кошторису виконавців		

Фінансове забезпечення заходів Програми

Період дії Програми: 2021-2022 роки
м. Краматорськ

Напрямки реалізації заходів	Витрати на реалізацію, тис. грн.											
	Всього			у тому числі за рахунок коштів:								
	всього	в тому числі		всього	в тому числі		всього	в тому числі		всього	в тому числі	
		2021	2022		2021	2022		2021	2022		2021	2022
І. Створення сприятливого середовища для розвитку малого і середнього підприємництва	6 100,0	3 050,0	3 050,0	6 100,0	3 050,0	3 050,0						
Забезпечення здійснення державної регуляторної політики в місті, в частині оприлюднення проектів регуляторних актів ЗМІ або на офіційному веб-сайті Краматорської міської ради	100,0	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0						

Передача міжбюджетних трансфертів на суми співфінансування заходів щодо фінансової підтримки суб'єктів малого підприємництва на реалізацію проектів	6 000,0	3 000,0	3 000,0	6 000,0	3 000,0	3 000,0						
Створення суб'єктами господарювання нових робочих місць за пріоритетними для міста напрямками розвитку підприємницької діяльності для працевлаштування безробітних	Кошти Фонду загально-обов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття						Кошти Фонду загально-обов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття					
II. Популяризація підприємницької культури та розвиток підприємницьких навичок	400,0	200,0	200,0	400,0	200,0	200,0						
Створення/оновлення торговельного простору з 10 торгових місць (оформлених в єдиному стилі) в районі центральної площі міста Краматорська, який міг би працювати у дні державних або місцевих свят	400,0	200,0	200,0	400,0	200,0	200,0						
Сприяння створенню суб'єктів підприємницької діяльності з числа безробітних осіб шляхом виплати одноразової допомоги по безробіттю для організації підприємницької діяльності	Кошти Фонду загально-обов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття						Кошти Фонду загально-обов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття					
Організація навчання безробітних основам підприємницької діяль-	Кошти Фонду загально-обов'язкового державного						Кошти Фонду загально-обов'язкового					

ності та за професіями, які сприяють започаткуванню власної справи	соціального страхування України на випадок безробіття						державного соціального страхування України на випадок безробіття			
Всього на реалізацію Програми	6 500,0	3 250,0	3 250,0	6 500,0	3 250,0	3 250,0	Кошти Фонду загально-обов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття			
	Кошти Фонду загально-обов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, міжнародних донорів									